

Kielce, dnia 26 lutego 2025 r.

Znak:PNK.I.4131.37.2025

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 107 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XIV/87/2025 Rady Powiatu w Końskich z dnia 23 stycznia 2025 roku w sprawie *opracowania na 2025 rok planu dofinansowania doskonalenia form zawodowego nauczycieli w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Powiat Konecki* w części dotyczącej § 4 ust. 1 i 2 uchwały.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 23 stycznia 2025 roku Rada Powiatu w Końskich podjęła uchwałę Nr XIV/87/2025 w sprawie opracowania na 2025 rok planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Powiat Konecki. Uchwała została przekazana do Wojewody Świętokrzyskiego w dniu 30 stycznia 2025 roku. W dniu 18 lutego 2025 roku Wojewoda zawiadomił Przewodniczącego Rady o wszczęciu postępowania nadzorczego oraz wyznaczył termin na złożenie ewentualnych wyjaśnień w sprawie. Wyjaśnienia zostały złożone w terminie.

Analizowana uchwała została podjęta m.in. na podstawie przepisów art. 70a ust. 1 i 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela (t. jedn. Dz. U. 2024, poz. 986 ze zm. – dalej jako KN lub ustawa) oraz § 5 i 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 roku w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe (t. jedn. Dz. U. 2023r. poz. 2628 – dalej jako rozporządzenie).

Stosownie do treści art. 70a ust. 1 i 3 KN w budżetach organów prowadzących szkoły wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem szkoleń branżowych - w wysokości 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. Podziału środków dokonuje się po zasięgnięciu opinii zakładowych organizacji związkowych zrzeszających nauczycieli. Przepisy § 5 i 6 rozporządzenia przewidują natomiast, że organ prowadzący do dnia 31 stycznia danego roku opracowuje na dany rok kalendarzowy plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, o których mowa w art. 70a ust. 3a KN, jak również że organ ten, w porozumieniu z dyrektorami szkół, ustala corocznie maksymalną kwotę dofinansowania opłat pobieranych przez podmioty, o których mowa w art. 70a ust. 3a pkt 1 i 2 KN, a także formy i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane.

W § 4 ust. 1 uchwały Rada Powiatu wskazała, że dyrektorzy szkół/placówek wnioskują do Zarządu Powiatu o zabezpieczenie środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego do dnia 31 października 2025 roku na rok następny. W ocenie organu nadzoru, wprowadzenie na mocy analizowanej uchwały obowiązku złożenia przez dyrektorów szkół/placówek dodatkowego wniosku o zabezpieczenie środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego w określonym przez Radę terminie nie znajduje umocowania w obowiązujących przepisach prawa.

Zgodnie z treścią przepisów § 4 i 5 rozporządzenia dyrektorzy szkół do dnia 31 października danego roku składają do organu prowadzącego wnioski o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w następnym roku kalendarzowym, uwzględniające potrzeby, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia. Natomiast organ prowadzący do dnia 31 stycznia danego roku opracowuje na dany rok kalendarzowy plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, o których mowa w art. 70a ust. 3a ustawy, uwzględniając:

- 1) wnioski dyrektorów szkół, o których mowa w § 4 rozporządzenia;
- 2) wyniki egzaminu ósmoklasisty, egzaminu zawodowego lub egzaminu maturalnego;
- 3) podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, ustalone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe (t. jedn. Dz. U. 2024, poz. 737);
- 4) stopień realizacji harmonogramu szkoleń branżowych, o którym mowa w § 8 rozporządzenia.

Z powyższego wynika, że przepisy rozporządzenia w sposób wyczerpujący regulują procedurę opracowania przez organ prowadzący planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego, o którym mowa w § 5 rozporządzenia. Procedura ta zakłada złożenie przez dyrektorów szkół stosownych wniosków do dnia 31 października danego roku, na podstawie których organ prowadzący sporządza następnie do dnia 31 stycznia kolejnego roku plan dofinansowania. Jediną wytyczną co do treści wniosku składanego przez dyrektora szkoły jest uwzględnienie przy sporządzaniu tego wniosku potrzeb szkoły. Tym samym przyjęć należy, że gdyby wolą prawodawcy było uzależnienie otrzymania środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli od złożenia przez dyrektorów szkół dodatkowego wniosku o zabezpieczenie tych środków w określonym terminie, ująłby to on w treści rozporządzenia lub wprost przyznałby organowi prowadzącemu kompetencję do sprecyzowania takiego obowiązku, tak jak przyznał mu kompetencję do określenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat pobieranych przez podmioty, o których mowa w art. 70a ust. 3a pkt 1 i 2 KN, oraz form i specjalności, na które dofinansowanie może zostać przyznane. Tymczasem kompetencja taka nie została przewidziana, nie można jej również wywodzić z treści przepisu § 5 rozporządzenia, dotyczącego planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Odnosząc się natomiast do regulacji zawartej w § 4 ust. 2 uchwały, zgodnie z którą w szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek dyrektora szkoły/placówki, istnieje możliwość przyznania dodatkowych środków w ramach zadań określonych w załączniku do uchwały, należy podkreślić, że z przepisów ustawy – Karta Nauczyciela ani z przepisów rozporządzenia nie wynika uprawnienie organu prowadzącego do przeniesienia przysługującej mu kompetencji do ustalenia lub zmiany planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli. Jak już wskazano, przedmiotowy plan na dany rok powinien zostać sporządzony do dnia 31 stycznia na podstawie wniosków złożonych przez dyrektorów szkół w roku poprzednim. W przypadku, gdy organem prowadzącym jest powiat, opracowanie planu należy do wyłącznej kompetencji rady powiatu (zob. m.in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 14 grudnia 2023 roku, sygn. akt: I SA/Ke 457/23). Przyznanie dodatkowych środków, które nie zostały uwzględnione w planie dofinansowania określonym uchwałą rady powiatu, powinno zostać zatem poprzedzone zmianą tego planu poprzez dokonanie stosownej zmiany uchwały rady. Tymczasem z treści postanowienia § 4 ust. 2 uchwały nie wynika, aby ocena, czy zachodzi „szczególnie uzasadniony przypadek”,

a w konsekwencji również decyzja o przyznaniu dodatkowych środków, zostały zastrzeżone dla Rady Powiatu w Końskich. Biorąc zaś pod uwagę, że zgodnie z treścią § 5 analizowanej uchwały wykonanie tej uchwały powierzono Zarządowi Powiatu w Końskich, należy przyjąć, że Rada Powiatu, bez wyraźnej podstawy prawnej, scedowała powyższe uprawnienia na Zarząd Powiatu.

Organy władzy publicznej działają wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Każde działanie organu samorządu terytorialnego, w tym także organu wykonującego zadania organu prowadzącego szkołę, musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Zatem działanie na podstawie i w granicach prawa to takie działanie organu, którego umocowanie wynika z właściwego przepisu prawa. W przypadku podjęcia przez organ działania pomimo braku takiego umocowania lub z przekroczeniem jego granic dochodzi do istotnego naruszenia prawa. Jeżeli zaś działanie takie przybiera formę uchwały, implikuje to konieczność stwierdzenia nieważności tej uchwały w zakresie, w jakim pozostaje ona sprzeczna z przepisami powszechnie obowiązującymi.

Powyższe uzasadnia stwierdzenie nieważności uchwały Nr XIV/87/2025 Rady Powiatu w Końskich z dnia 23 stycznia 2025 roku w sprawie opracowania na 2025 rok planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Powiat Konecki w części dotyczącej § 4 ust. 1 i 2 uchwały jako podjętej z istotnym naruszeniem przepisów § 4 i 5 rozporządzenia.

Ubocznie należy również zaznaczyć, iż w załączniku do uchwały Rada Powiatu wskazała wśród form doskonalenia zawodowego, na które przysługuje dofinansowanie, formy prowadzone przez „szkoły wyższe”, podczas gdy przepis art. 70a ust. 3a pkt 1 KN stanowi o formach doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzonych przez uczelnie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego - w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Józef Bryk
Wojewoda Świętokrzyski